

Villa Olivo

Kinderopvang

BSO opvang 4 t/m 12 jaar

BSO opvang 8 t/m 12 jaar

zorg voor kind en ouder.

Pedagogisch beleidsplan

MoreThanKidz Villa Olivo BV

Vestigingsadres:

KDV en BSO 0-12 jaar

Meppelerweg 22

7921 VR Zuidwolde

Vestigingsadres 8-12 jaar

Molenhof 1

7921 VT Zuidwolde

0528-371887

06-48165518

Olivo@morethankidz.nl

www.morethankidz.nl

Pedagogisch beleid MoreThanKidz Villa Olivo

Inhoudsopgave	Pagina
1. Voorwoord	3
2. Missie	4
3. Visie	4
4. Visie op opvoeden/pedagogische uitgangspunten	5
4.1 Mentor	6
5. Pedagogische doelstellingen/pedagogische middelen	6
5.1 Het bieden van een gevoel van veiligheid	6
5.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties	9
5.3 Het bevorderen van sociale competenties	11
5.4 Eigen maken van waarden, normen en cultuur	12
6. De rol van de leidster (wat vraagt dit van de leidster)	13
7. Ontwikkeling	
7.1 Spelen, spelstimulering en ontwikkelingsmogelijkheden	14
7.2 Beweegkriebels	15
7.3 Bijzonderheden in de ontwikkeling	16
7.4 Overdracht basisschool	17
8. Organisatie: uitgangspunten	17
8.1 Welke beroepskracht op welke groep	19
8.2 Twee vaste gezichten voor 0-jarigen	19
9. Buiten slapen	19
10. Wenbeleid	20
11. Afnemen extra dag/ ruilen van dagen	22
11.1 Ruilen van dagen	22
11.2 Ziekte	22
12. Huisregels	23
13. Veiligheid, gezondheid en hygiëne	24
13.1 Beleidsplan veiligheid en gezondheid	24
13.2 Drie-uurs regeling	24
14. Contacten met ouders	25
15. Oudercommissie	25
16. Toezicht	26
17. Privacy	26
17.1 Algemene Verordening Gegevensbescherming	26
18. Slotwoord	26

1. Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van MoreThanKidz Villa Olivo. Dit pedagogisch beleid is o.a. tot stand gekomen in samenwerking met het team van pedagogisch medewerkers en het managementteam. Er is bewust gekozen om het met elkaar te ontwikkelen zodat een ieder zich kan vinden in het beleid.

Dit pedagogisch beleidsplan geldt als basis voor het pedagogisch handelen van onze pedagogische medewerkers op onze locaties in Zuidwolde. Het is een plan voor de lange termijn en beschrijft in grote lijnen hoe we pedagogisch handelen en waarom we het zo doen. Naast dit beleid wordt er gewerkt met aanvullende protocollen. Een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan hebben wij verwerkt in de locatie-specifieke werkplannen. Hierin wordt de dagelijkse gang van zaken, de manier waarop de pedagogisch medewerkers hun kerntaak vervullen, omschreven.

MoreThanKidz Olivo heeft als doel om er naar te streven een omgeving te scheppen waarin de kinderen zich prettig voelen en zichzelf kunnen zijn. MoreThanKidz Olivo wil naast de thuisbasis een tweede veilige basis en verantwoordelijkheidsgevoel, met respect voor zichzelf en voor anderen. De rode draad in onze visie is, dat we kinderen in de gelegenheid willen stellen zich in hun eigen tempo te ontwikkelen. Dit vraagt van ons dat wij ieder kind bewust volgen en kijken hoe we ervaringen kunnen aanbieden die passen bij de ontwikkeling van dat kind.

Kinderopvang met een groen randje is een duidelijk kenmerk van onze organisatie. Wij kiezen ervoor om kinderen een te laten zijn met de natuur. Er is bewust gekozen voor de kleur groen in de locaties. De geschiedenis van de mens begon in het groen, in het bos en op de weiden. Onze ogen zijn dus helemaal ingesteld op groen. Daarom is deze kleur voor ons zo normaal, en vertrouwd, zo veilig en zo rustig.

Onze pedagogische medewerkers moeten aan ons pedagogisch beleidsplan richting en inspiratie voor hun pedagogisch handelen kunnen ontleen, ouders moeten een duidelijk beeld krijgen van wie MoreThanKidz is, wat de pedagogische visie is en wat zij op basis daarvan kunnen verwachten m.b.t. het pedagogisch handelen. Uitgangspunt is een algemeen pedagogisch beleid met visie en doelstellingen die voor alle leeftijdsgroepen van toepassing zijn. Er is een aparte opsplitsing gemaakt in leeftijdscategorieën: accenten kunnen verschillen, de grote lijn is gelijk. Het pedagogisch beleidsplan ligt ter inzage voor ouders op de locaties.

2. Missie

Dit pedagogisch beleidsplan is er mede op gericht om onderstaande missie te verwezenlijken: Alle kinderen die MoreThanKidz bezoeken, voelen zich veilig en geborgen waardoor zij zich vrij en ongedwongen kunnen ontwikkelen. Kinderen kunnen met een gerust hart aan MoreThanKidz worden toevertrouwd. Er wordt geïnvesteerd in een goede relatie met de ouders. Ouders voelen zich betrokken bij de opvang. Over en weer informeren ouders en leidsters elkaar goed. Leidsters werken graag bij MoreThanKidz en kinderen staan voor hen op nummer één. Zij blijven hun professionaliteit voortdurend ontwikkelen. Leidsters zijn klantgericht, kindvolgend ingesteld en betrokken. Per groep zijn er vaste en daarmee vertrouwde leidsters voor de kinderen. De accommodaties zijn veilig en schoon. De ruimtes zijn aantrekkelijk, sfeervol en op de ontwikkeling van de kinderen ingericht. Speelgoed en materiaal zijn verantwoord en bieden een boeiende spelstimulans. We maken zo veel mogelijk gebruik van de omsloten speelplaats. Op verantwoorde wijze en met inbreng van ouders en medewerkers is er blijvende aandacht voor verbetering van het aanbod. Wij werken volgens duidelijke procedures en met heldere regels.

3. (pedagogische) Visie

Bij het tot stand komen van onze pedagogische visie hebben wij gebruik gemaakt van en zijn wij geïnspireerd door het gedachtegoed van meerdere ontwikkelingspsychologen en pedagogen. Zoals Malaguzzi (Reggio Emilia), Pikler, Montessori, Thomas Gordon en Riksen-Walraven. Wij gaan er vanuit dat ieder kind uniek is, omdat ieder kind een eigen werkelijkheid (ervaringen, relaties) en eigen gevoelens heeft, die niet te scheiden zijn van zijn eigen belevingswereld en achtergrond. Vanuit respect voor het individuele kind, streven wij ernaar, om aan te sluiten bij de dag van vandaag en het moment van nu, van ieder kind, dat bij ons is. Wij willen kinderen in de gelegenheid stellen zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te ontwikkelen. Dit doen we door de ontwikkeling en belevingswereld van het kind te volgen en hierop aan te sluiten. Wij werken kindvolgend, daar waar dat kan. Wij werken met vaste kaders omdat een kind dat nodig heeft, maar letten er wel op, dat het werken met kaders geen doel op zich wordt.

Onze pedagogische medewerkers zijn allen gediplomeerd en worden voortdurend bijgeschoold middels werkbegeleiding en trainingen. Zij kennen de verschillende ontwikkelingsfasen, die kinderen doorlopen. Maar dat de ontwikkeling van een kind 'volgens een boekje' zou moeten verlopen, zien wij niet als doel op zich. Wij vinden dat ieder kind de gelegenheid moet krijgen om zich op zijn/haar eigen wijze en in zijn/haar eigen tempo te ontwikkelen. Dat kan voor de een wat sneller en voor de ander wat langzamer zijn. Vanzelfsprekend houden wij wel een vinger aan de pols door te observeren. Zo kunnen we tijdig signaleren wanneer een kind een structurele achterstand op een bepaald ontwikkelingsgebied dreigt op te lopen.

visie op kinderen

In ons werken met kinderen, gaan wij uit van de volgende visie op het mens-zijn: De mens is een uniek wezen, in staat na te denken over zijn/haar handelen en tot reflectie daarop. Kinderen zijn, ook al zijn ze nog zo klein, competent. Ze verdienen respect vanuit een positieve houding in onze omgang met hen. Vanuit deze visie en de gedachte dat wij kinderopvang bieden "met een groen randje", kan de wijze waarop wij werken samengevat worden in de volgende kernzinnen:

- Wij weken kindvolgend.
- Wij staan voor, een huiselijke sfeer, en betrokkenheid.
- Wij handelen vanuit respect voor het kind, zijn/haar ouders, onze collega's, dier en natuur.
- Wij bieden iedereen de ruimte, in de breedste zin van het woord (fysiek en niet-fysiek)
- Wij gaan uit van mogelijkheden en kansen.

De natuur staat bij ons ook centraal. Natuur is gezond en biedt rust. Tegenwoordig zijn kinderen steeds meer binnen te vinden achter de computer of voor de tv. Wij willen de kinderen iets extra's meegeven en dat is bewustwording van de natuur om hen heen. Door buiten te spelen en te zijn in de natuur, krijgen de kinderen de gelegenheid om tot nieuwe gedachten en creativiteit te komen. Het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden en persoonlijke groei krijgen hierdoor een kans. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt zelfs, dat volwassenen veel innerlijke kracht en steun ontleen aan vroegere, basale natuurervaringen. Een gevarieerde natuurbeleving doet een beroep op het "kind als geheel". Het kind wordt uitgedaagd tot lichamelijke activiteit zoals slootje springen, krachtmetingen, op en in bomen klimmen. Hierdoor ontwikkelen zich niet alleen de grove en fijne motoriek, maar ook wiskundige en natuurkundige inzichten. Door eigen onderzoek en educatie ontstaan meer kennis en begrip over diverse natuurverschijnselen en levensvragen. Spelletjes in de natuur dagen uit om de natuur te gebruiken, net zoals het eten van planten en bessen en natuurweetjes zoals verhalen achter planten namen. Door te genieten van de rust en ruimte in de natuur, kan een kind aarden en al kijkend en beschouwend heerlijk zitten dagdromen.

4. Visie op opvoeden/pedagogische uitgangspunten

Kinderen zijn prachtige kleine mensen. Het doel van opvoeden is dat ze ook prachtige grote mensen worden. Dat ze zelfbewuste, betrokken, verdraagzame en behulpzame mensen worden, trots op zichzelf, zich gewaardeerd voelen, keuzes kunnen en durven maken, kunnen luisteren, een eigen mening hebben en die ook kunnen en durven uiten, meningen van anderen respecteren en zich als volwaardig lid van de samenleving zien. Een eigen levensvisie hebben. Dat ze worden wie ze zijn.

Aan opvoeden zijn twee kanten te onderscheiden:

- een kind begeleiden en stimuleren zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft
- een kind leren zijn weg vinden in de wereld om hem heen

Wederzijdse beïnvloeding speelt een rol binnen de opvoedingsrelatie. Het kind en de leidster beïnvloeden elkaar door de manier waarop ze met elkaar communiceren, hoe ze met elkaar omgaan. Ook de bredere omgeving rond een kind heeft invloed op de ontwikkeling en vormt het kind. Dat zie je terug in gedrag, maar ook in gevoelens als plezier of verdriet.

Onze pedagogische uitgangspunten

Als "opvoeder" moet je bereid zijn continu jezelf op te voeden en kritisch naar jezelf te kijken. Wij vinden verbondenheid voelen met het kind, belangstelling en begrip hebben voor hun belevingswereld erg belangrijk. De gevoelens en gedachten van een kind nemen we serieus, en het is belangrijk om je te proberen te verplaatsen in de belevingswereld van het kind. Wij gaan uit van een positieve benadering van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. We waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel. Ieder kind is uniek, en is een volwaardig mens in iedere levensfase. We vinden het belangrijk dat het kind zich prettig voelt in het kinderdagverblijf, dat het zich op

zijn gemak voelt en plezier heeft. Wij vinden het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Dat kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeften, die minder uitgesproken zijn. Goed luisteren en kijken naar kinderen vinden wij ontzettend belangrijk. Wij stemmen onze benadering, gedrag en handelen af op wat kinderen individueel en binnen de groep inbrengen en nodig hebben. Kinderen kunnen veel en hebben vaak meer in zich dan je onmiddellijk ziet. Wij vinden het belangrijk om elk kind veel verschillende ervaringen te bieden, zodat het zich kan ontwikkelen en ontplooiën. Zo bieden wij mogelijkheden om “eruit te laten komen wat er in zit”. Wij geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, maar we geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen, de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien en ervaren. Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, en het bieden van uitdaging in de omgeving, de activiteiten en het speelmogelijkheden. Groepsleidsters zijn medeopvoeders in nauwe samenspraak met ouders. Wij bepalen ons niet tot één specifieke pedagogische richting. Vanuit onze visie op kinderen en onze visie op opvoeden, benutten we inspiratie en ideeën uit verschillende opvoedkundige stromingen.

4.1 Mentor

Ieder kind heeft een eigen mentor. Deze begeleidt de ontwikkeling van een kind en onderhoudt het contact met de ouders hierover. Zij is het eerste aanspreekpunt voor de ouders. De mentor is een pedagogische medewerker van de eigen stamgroep, die het kind regelmatig ziet. Zij doet de observaties in het kader van “welbevinden”, bespreekt deze in de kindbespreking met collega’s en leidinggevende en voert de oudergesprekken. Als er bijzonderheden zijn rond de ontwikkeling van een kind dan bespreekt de mentor deze met de ouders. Ook draagt de mentor zorg voor verjaardagen en andere bijzonderheden van het kind. De mentor verzorgt niet altijd de dagelijkse overdracht. Dit wordt gedaan door de pedagogisch medewerker die aanwezig is op het moment dat een kind wordt gehaald.

5. Pedagogische doelstellingen en pedagogische middelen

Wat vinden wij belangrijk om een kind mee te geven, wat willen we een kind bieden.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt o.a. ingegaan op de vier pedagogische basisdoelen die genoemd worden in de memorie van toelichting van de wet kinderopvang. Deze vier pedagogische basisdoelen hebben betrekking op sociale veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en de overdracht van normen en waarden. Iedereen die bij morethankidz olivo werkzaam is, handelt in de praktijk naar dit beleid.

Overzicht van de doelstellingen:

5.1 het bieden van emotionele veiligheid

5.2 het bevorderen van persoonlijke competentie

5.3 het bevorderen van sociale competentie

5.4. het eigen maken van waarden, normen en cultuur

5.1. Het bieden van emotionele veiligheid

De belangrijkste voorwaarde voor kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, is een gevoel van emotionele veiligheid, binnen een veilig werkklimaat. Pas als aan deze voorwaarde is voldaan, kan een kind zich verder ontwikkelen en zich van daaruit richten op

interacties met leeftijdsgenootjes. Wij bieden deze emotionele veilige situatie, door een goede interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind in een omgeving die goed en veilig aanvoelt. Ook een goede omgang met (bekende) leeftijdsgenootjes, draagt bij aan een gevoel van emotionele veiligheid. Door regelmatig om te gaan met dezelfde kinderen, kan een kind positieve relaties met leeftijdsgenootjes ontwikkelen, die bijdragen tot een gevoel van veiligheid en welbevinden. De omgang met leeftijdsgenootjes is ook bevorderlijk voor de ontwikkeling op diverse gebieden zoals de persoonlijke en sociale ontwikkeling tot uiteindelijk actief en goed burgerschap.

De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind.

Een kind kan zich pas veilig voelen, wanneer het de kans krijgt zich te hechten aan de pedagogisch medewerker. Wanneer een kind zich veilig voelt en vertrouwen heeft, durft het er op uit te gaan en te ontdekken. Daardoor kan hij/zij steeds meer de zelfstandigheid aan. Als kinderen de ruimte krijgen, leren ze om zelf hun problemen op te lossen en leren ze zelf verantwoordelijk te zijn voor hun daden. Hierin dragen wij praktische ideeën aan.

De basishouding is een positieve benadering van de kinderen. We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, 'zijn er' voor het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo willen we het kind het gevoel geven dat het op ons terug kan vallen. We hebben respect voor het kind. Ieder kind is een volwaardig mens in iedere levensfase. We leren het kind respect te hebben voor zichzelf, maar ook voor anderen, een eigen mening te hebben, maar ook open te staan voor meningen van anderen. Het kind heeft ruimte en vrijheid nodig om zichzelf te leren kennen, een eigen weg te vinden. Geeft hem de ruimte om zelf van het leven te leren. Geef het kind vertrouwen, wees trouw aan het kind. Een kind moet zich gewaardeerd voelen, dan kan het zich in onze ogen op zijn eigen manier ontwikkelen. Wij denken door vooral te luisteren naar een kind, te laten merken dat je zijn of haar mening respecteert, dit waar te kunnen maken.

Wij zijn in staat om signalen waar te nemen, te interpreteren en daar direct en adequaat op te reageren. Wij herkennen de contactinitiatieven van de kinderen en spelen hierbij in op de verschillende leeftijden. Zo speelt bij de baby/dreumes de lichaamstaal de voornaamste rol. Het jonge kind zal gaan stralen en met de armpjes zwaaien in contact. Maar ook huilen kan een vraag zijn om contact, namelijk de behoefte om getroost te worden. Bij oudere kinderen nemen de verbale contactinitiatieven, evenals het zoeken van nabijheid een steeds belangrijkere plaats in. In ons contact met de kinderen zijn we ons bewust van de wijze waarop wij gebruik maken van: oogcontact (op ooghoogte). Dit is essentieel om aan te geven dat we open staan voor het contactinitiatief van het kind.

woorden en lichaamstaal. We laten in woorden en lichaamstaal merken, dat we het initiatief van het kind herkennen en er in positieve zin op in gaan. Uitstel is dan bijvoorbeeld voor het kind aanvaardbaar, omdat het zich begrepen voelt. ("ja, wat goed van je, ik kom bij je, als ik klaar ben met..."). Stemgebruik, in het contact met kinderen gaat het niet alleen om wat we zeggen, maar ook hoe we het zeggen (prettige conservatietoon). We proberen in te schatten wat het kind begrijpt en kent en houden hier rekening mee. Bij niet-Nederlandstalige kinderen helpt het soms om enkele voor het kind belangrijke woorden in eigen taal te gebruiken als en zolang dat nodig is tot het kind zicht thuis voelt. De voertaal in het kinderdagverblijf is Nederlands.

Omgang met kinderen volgens de principes van Thomas Gordon.

Wij luisteren goed naar de kinderen. Hoe klein ze ook zijn, ieder kind heeft zijn/haar eigen behoeften en ‘verhaal’. Door goed te kijken en te luisteren, begrijpen wij wat er in hen omgaat. Daardoor kunnen we de kinderen bieden wat ze nodig hebben. Door actief te luisteren en het gevoel van de beleving van het kind te verwoorden, laten wij het kind merken dat wij het serieus nemen en willen begrijpen. Wij leggen de nadruk op het belang van de Ik-boodschap. Door de boodschap naar het kind in de ik-vorm te brengen, wordt strijd vermeden en zijn we duidelijk en respectvol naar het kind.

Structuur

Duidelijkheid en structuur zijn belangrijk om een veilige basis te creëren. Elk kind heeft het nodig om te weten wat er kan en niet kan, te weten waar het aan toe is. Dat geeft rust en veiligheid. Er kan veel op het kinderdagverblijf, maar er zijn ook grenzen. We zorgen ervoor dat we helder zijn in wat we verwachten en in wat er kan en niet kan. We weten met elkaar waarom we bepaalde regels hebben afgesproken. De manier waarop het dagprogramma is opgebouwd speelt een rol bij het bereiken van een gevoel van veiligheid. Ook het spel- en activiteitenaanbod zijn van invloed op de emotionele veiligheid. Het bieden van structuur en duidelijkheid zijn factoren die maken dat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Dat draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel. We brengen daarom structuur aan in de dagindeling en zorgen voor een dagritme en continuïteit. We hebben afspraken over gebruik van speelmaterialen. Het kind blijft hierin centraal staan. We proberen aan te sluiten bij de eigen rituelen van het kind voor zover haalbaar. Dit verschilt per kind en ook per leeftijd.

Verzorging

Het kind is bij MoreThanKidz Olivo aan onze zorg toevertrouwd en van goede verzorging afhankelijk. We hebben afspraken over gezonde voeding, (voedsel)hygiëne en goede lichaamsverzorging

Ruimte

Het gebruik van rituelen en vaste punten in het dagprogramma zijn belangrijk om een groepsgevoel en een gevoel van vertrouwen te creëren. Maar als een kind juist graag zijn eigen gang gaat en op zichzelf wil spelen, dan krijgt het daarvoor ook de ruimte. Zo kijken we goed naar de kinderen en letten we op wat elk kind nodig heeft. Kinderen zijn nieuwsgierig en willen zien en ontdekken wat er verder te beleven is in het kinderdagverblijf. Als ze zich voldoende veilig voelen, gaan ze vaak uit zichzelf al verder kijken dat de eigen groep. We geven het kind de ruimte om ook buiten de eigen groepsruimte ervaringen op te doen. Kinderen die buiten de eigen stamgroep gaan spelen en “op ontdekking gaan” zorgen gaan, komen in contact met andere leidsters. Binnen ons team kent eigenlijk elk personeel elk kind wel. Daarnaast leert de betreffende leidster het kind al gauw kennen door de open ruimte binnen ons dagverblijf waardoor er al gauw een samenwerking is, soms gedeeld ruimtegebruik, overleg en het organiseren van activiteiten samen. Het kind leert als vanzelf en in zijn spel de andere kinderen en leidsters kennen als het buiten de stamgroep gaat verkennen of activiteiten in een andere groepsruimte gaat ondernemen. Uiteraard zorgen wij hierbij wel voor een bepaalde structuur, herkenbaar voor het kind, zodat het weet waar het aan toe is. Aan het begin of eind van de dag worden groepen vaak samengevoegd. Ook dan is het belangrijk dat het kind zich vertrouwd voelt en de ruimte, de leidsters en de andere kinderen voldoende kent. Door bewust kleurgebruik en materiaalkeuze zorgen we

voor een prettige sfeer in het kinderdagverblijf. We willen een uitnodigende ruimte creëren, waar de kinderen zich op hun gemak voelen. Een huiselijke, kindgerichte sfeer vinden we belangrijk. We gebruiken audiovisuele middelen en p.c. bewust en selectief. Bij de inrichting van de verschillende ruimten maken we ook hoekjes en aparte plekken met verschillende uitstraling. Daarbij dragen we zorg voor de mogelijkheid tot terugtrekken van de kinderen als daar behoefte naar is. Daarnaast is de ruimte zo ingericht dat het kind de leidster “steeds’ in de gaten kan houden als dat nodig is. We richten het kinderdagverblijf zo in dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking te gaan. Door herkenbaarheid van gebruik van verschillende ruimten en hoeken, weet het kind waaruit het kan kiezen. Dit kan doordat er structuur is in de inrichting (weten waar welk speelgoed te vinden is). We maken afspraken over het gebruik van de ruimte en hebben regels over de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen. In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit bijv. in het kader van een thema maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders van thuis meenemen. Zo ontstaat betrokkenheid wat het kind een gevoel van vertrouwdheid geeft. Het verbindt het kinderdagverblijf met thuis.

Opvallend gedrag

Opvallend gedrag is over het algemeen een teken van een hulpvraag. Het is geen teken van slechtheid van een kind. Er kan sprake zijn van een behoefte die vervuld moet worden, van gebrek aan informatie, van opgekropte pijnlijke gevoelens etc. Als kinderen opvallend gedrag, in welke vorm dan ook, laten zien, interpreteren wij dit als: het gaat niet goed (welbevinden is verstoord) en wat vraagt het kind van mij. Op de BSO vraagt opvallend gedrag een alerte en onderzoekende houding van ons. Kinderen komen vanuit school direct naar de BSO en kunnen dan vanuit eerder beleefde situaties sterk reageren. Bijvoorbeeld als een kind op school een conflict heeft gehad. Het kind kan dat heel goed meenemen naar de BSO-situatie. Contact met ouders (en/of leerkracht) hierover is essentieel.

5.2. Het bevorderen van persoonlijke competenties

Met de ontwikkeling van de persoonlijke competentie bedoelen wij de ontwikkeling van brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit. Competenties, die kinderen in staat stellen om problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Daarnaast omvat persoonlijke competentie ook de competenties van kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden. Zoals motorische, creatieve (spel, muziek), de taal- en cognitieve ontwikkeling. Het is belangrijk voor ons om te weten wat een kind voelt en hoe het zich uit. Van daaruit kunnen wij aandacht besteden aan de ontwikkeling van de persoonlijke competentie. Als een kind zich goed voelt, is het vrolijk, zorgeloos, onderzoekend, ontdekkend en nieuwsgierig. Het voelt zich fijn, veilig en vertrouwd.

Ontwikkelen door spel en activiteiten.

In de ontwikkeling van kinderen neemt het spel een essentiële plaats in. In het algemeen kunnen we over spel zeggen, dat het twee belangrijke kenmerken heeft. Ten eerste, dat kinderen spelen omdat en zolang ze het leuk vinden. Ten tweede, dat kinderen in spel ontdekkend bezig zijn en hierin zichzelf en hun omgeving leren kennen. Omdat kinderen spelen om het doen (het bezig zijn), spelen ze vanuit het hart en niet vanuit het hoofd. Het spel is geen doel op zich, maar een middel voor het kind om te creëren. Er wordt niet voor niets gezegd dat artiesten en kinderen hierin op elkaar lijken. Belangrijk uitgangspunt van

Mallaguzzi is, dat alle kinderen creatief zijn. Kinderen zijn nieuwsgierig en worden dagelijks door hun omgeving geraakt. In spel kunnen de kinderen experimenteren met wat ze tegenkomen in de werkelijkheid. Kinderen zijn spontaan en ongeremd, hebben een grote verscheidenheid aan interesses. Kinderen kijken op een eigen, onbevooroordeelde manier naar de werkelijkheid en hebben een natuurlijke behoefte zich te uiten, te experimenteren. In spel kunnen kinderen hun nieuwsgierigheid kwijt. Hierdoor leren kinderen ook. Spel is ook vaak gericht op het zoeken van contact. Spel vindt plaats in het nu. Wat het kind nu bezighoudt, vormt het uitgangspunt voor het spel. Hierbij kan fantasie een belangrijke rol spelen. Kinderen kunnen intens spelen. Ze sluiten zich daarbij af voor de omgeving en hebben ook geen tijdsbesef meer. Kinderen zijn niet-taakgericht in het spel. Ze gaan van het een op het ander over (hoewel dit wel afhankelijk is van de leeftijd, want naarmate ze ouder worden, neemt de taakgerichtheid toe). We vinden het uitermate belangrijk, dat de kinderen zich bij ons in het spel kunnen laten gaan. Natuurlijk is hierbij wel van belang, dat we structuur aanbieden, waarbinnen het kind tot spel kan komen. We hebben in het initiëren en begeleiden van spel een belangrijke taak. In het spel gaat het erom aan te sluiten bij de leefwereld van het kind. We weten welke kinderen erop een bepaalde dag komen en waar interesses van deze kinderen liggen. Van daaruit bedenken we activiteiten voor de kinderen. Om het spel van het kind goed tot zijn/haar recht te kunnen laten komen, is de keuze van het juiste en meest geschikte speelgoed van groot belang. Wanneer wij spelmaterialen aanschaffen, kiezen wij zoveel mogelijk voor natuurlijk en/of duurzaam materiaal. Maar wij stimuleren ook om met ander materialen te spelen. Denk aan een kartonnen doos die ineens een boot wordt, of het spelen met gebruiksvoorwerpen. Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor echt verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn samenspel, fantasiespel, drama, naspelen/meespelen. Door te leren winnen en verliezen, door lastige situaties zelf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken. Door dingen zelf te maken en daar complimenten voor krijgen, leren kinderen wat zij kunnen en wie zij zijn. Daarom bieden wij een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten. De verschillende kwaliteiten die groepsleiding heeft zetten wij hierbij bewust in. Ook activiteiten buiten het eigen kinderdagverblijf leveren een scala aan ervaringen op. Een kind ontdekt geleidelijk aan wie het is en wat het kan. Daarbij hoort ook het ontdekken van het eigen lichaam, van de ontwikkeling daarvan en van de eigen kinderlijke seksualiteit. Kinderen stellen vragen over de seksualiteit op dezelfde manier als ze vragen waarom de lucht blauw is. Ze willen een begrijpelijk en eerlijk antwoord op hun vragen. We schatten in waar het kind aan toe is. We antwoorden en geven uitleg op een manier die bij de ontwikkeling en leeftijd van het kind past. Met kinderen praten over seksualiteit hoort bij de opvoeding. Peuters ontdekken dat jongens en meisjes verschillen. Ze krijgen belangstelling voor het eigen lichaam. Het roepen van 'vieze' woorden kan soms populair zijn bij een kind of in de groep kinderen. Dit hoort bij de normale ontwikkeling van een kind. Het gaat meestal vanzelf weer over en we maken er dan ook niet te veel drukte over. Seksualiteit is geen taboe; we proberen op een natuurlijke manier met het onderwerp om te gaan. We benaderen het kind respectvol positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar problemen op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind. Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

5.3. Het bevorderen van de sociale competenties

Het begrip sociale competentie verwijst naar een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden. Zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, delen, samenwerken, helpen en conflicten oplossen. Vaardigheden die de kinderen leren in hun omgang met andere kinderen. We hebben een belangrijke rol, ook in het stimuleren van de sociale ontwikkeling. Daarnaast bevordert de omgang met leeftijdsgenootjes de mogelijkheid om vaardigheid te verwerven in het omgaan met en het aangaan van relaties met andere kinderen.

Samen iets maken, delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar vertrouwen, je inleven in een ander maar ook voor jezelf leren opkomen, elkaar helpen, zijn ervaringen die de kinderen dagelijks meemaken in een groep. Met elkaar nieuwe ontdekkingen doen, een fantasiespel verzinnen, winnen en verliezen, samen plezier hebben, leuke dingen doen, maar ook ruzies oplossen, verdriet delen en troosten. Samen eten, een nieuw kind in de groep verwelkomen, feest vieren, afscheid nemen als een kind van het centrum weggaat, zijn rituelen die de groep vormen, betrokkenheid geven en een gevoel van gezamenlijkheid doen ontstaan. We stimuleren positieve interactie tussen de kinderen en geven kinderen de ruimte om de eigen weg te vinden in contact. Ook als er onenigheid of kleine conflicten ontstaan tussen kinderen. Kinderen kunnen die vaak op een goede manier oplossen als ze daar de gelegenheid voor krijgen. De leidster is gericht op positieve interactie en heeft een voorbeeldfunctie. Zo leren kinderen van elkaar en van de leidster hoe ze op een rustige, open manier ruzies en conflicten kunnen oplossen en hoe ze deze kunnen voorkomen. Per situatie schat de leidster in wat het kind nodig heeft. Ze sluit daarbij aan op de ontwikkelingsfase en leeftijd van het kind. We respecteren kindervriendschappen en houden rekening met de verschillende en wisselende behoeft en ontwikkeling van de kinderen om samen of juist liever individueel te spelen.

Vaste leeftijdsgenootjes.

Wij werken met vaste groepen, dit bevordert het gevoel van (emotionele) veiligheid bij kinderen. Het kind krijgt dan te maken met bekende leeftijdsgenootjes. Vanuit dit gevoel van veiligheid, kunnen er sociale contacten ontwikkeld worden. In een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen. Goede relaties met leeftijdsgenootjes bevorderen ook de persoonlijke competentie. Het bevordert de kwaliteit van hun uitwisselingen en van hun spel. Soms echter voelen kinderen zich ook prettiger bij jongere leeftijdsgenootjes. Of de oudsten willen graag helpen op de groep van de jongsten. Hier staan zowel ouders als wij open voor. De kinderen leren zo tijdens hun eigen ontdekkingstocht zowel hun eigen groepsleiding van hun eigen stamgroep, als ook van de andere groepen kennen. Hierdoor ontdekken ze hoe ze met heel veel verschillende mensen kunnen omgaan in uiteenlopende situaties.

De fysiek ruimte binnen en buiten

De inrichting van de ruimte is een belangrijke voorwaarde voor het opdoen van sociale contacten evenals voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie. Kinderen reageren op de andere kinderen en de ruimte om zich heen. Ruimte heeft invloed op de emotionele veiligheid en persoonlijke ontwikkeling, (door materialen en middelen) maar ook op de sociale ontwikkeling. Daarom creëren we rust in ons gebouw, door het niet te vol te laten zijn, bewust te kiezen voor kleurgebruik in rustige aardetinten en te zorgen voor voldoende

daglicht. Wij streven er naar om aparte ruimtes te creëren, waar we met een klein groepje kinderen naar toe kunnen gaan. (Zo gaan de oudste dagopvang kinderen die we voorschoolse educatie aanbieden, naar boven en dus buiten hun eigen groepsruimte.) De kinderen kunnen dan keuzes maken waar en waarmee zij op dat moment willen spelen. Bijkomend voordeel is, dat de pedagogisch medewerker in deze kleinere groepen meer gelegenheid heeft een kind te volgen. Met de inrichting en het gebruik van de verschillende ruimten, houden wij ook rekening met de verschillende ontwikkelingsfases van de kinderen. In aparte hoeken of ruimtes kan spel materiaal of (knutsel)materiaal waarmee iets gemaakt is blijven staan of liggen. Een kind kan daarmee een volgende keer weer verder spelen. De oudste dagopvang kinderen kunnen extra uitdaging worden aangeboden door overdag met een leidster de BSO ruimte te bezoeken en daar aan de slag te gaan met gerichte voorschoolse activiteiten. In de dagelijks omgang met de kinderen hebben wij respect voor de natuur. Wij sluiten aan bij bijvoorbeeld weersomstandigheden, seizoenen, of bepaalde gebeurtenissen. We trekken er regelmatig met kinderen op uit en verzamelen dan materiaal om daarmee te kunnen spelen.

5.4. Het eigen maken van waarden, normen en cultuur

Om goed te kunnen functioneren in de samenleving waarvan zij deel uitmaken, moeten kinderen zich de waarden en normen, ofwel de “cultuur” van die samenleving eigen maken. Ouders leren de kinderen niet alleen de gedragsregels die binnen het gezin gelden, maar ook de waarden en normen die zij van belang achten voor het functioneren van hun kind buiten het gezin. Binnen ons dagverblijf kunnen wij zorgen voor een nog breder kader. De kinderen leren bij ons ook “de regels van het huis”. Daarnaast komen zij in aanraking met algemene waarden en normen, doordat zij in aanraking komen met andere kinderen en volwassenen. Wij vinden het belangrijk dat de socialisatie van de kinderen adequaat geschiedt en dat de socialisering is afgestemd op die van het gezin. Het contact met de ouders is dus van groot belang. Het bespreken van elkaars waarden en normen (thuis en bij ons) zorgt ervoor dat het kind oog krijgt van anders, mogen en moeten in de verschillende situaties. Tijdens de intake komen deze wederzijdse waarden en normen aan bod. Ouders kunnen aangeven welke zaken zij van belang vinden en wij vertellen over onze waarden en normen. Zoals eerder genoemd, benaderen we de kinderen respectvol vanuit de belevingswereld van het kind. Belangrijk is dus respect te hebben en open te staan voor alle culturen en daarmee rekening te houden bij activiteiten en spel materiaal. Daarom hebben wij ook donkere en blanke poppen, verkleedkleding, interculturele boeken, muziek, puzzels en ander herkenbaar speelgoed in ons assortiment. Gelijkwaardigheid, waardering voor elkaar, positieve omgang, eerlijkheid, aandacht voor elkaar, belangstelling tonen, betrokkenheid, tolerantie, verdraagzaamheid, rekening met elkaar houden, anderen helpen, anderen geen pijn doen, zorg en aandacht voor de omgeving, zorgvuldig omgaan met materialen en verantwoordelijkheidsgevoel zijn belangrijke waarden en normen die we willen uitdragen.

Afspraken, regels en omgangsvormen.

We hebben duidelijke afspraken, regels en omgangsvormen, welke aan zowel ouders als kinderen worden uitgelegd. Tijdens de intake ontvangen ouders informatie over onze pedagogische werkwijze en omgangsvormen. Zo vertellen wij dat wij handelen conform pedagogisch beleid en onze protocollen. De omgangsregels worden stapsgewijs aan de kinderen uitgelegd. Door regelmatig herhalen van de regels en omgangsvormen, wordt het duidelijk voor kinderen en maken zij deze eigen. We geven zelf in ons spreken en handelen

het goede voorbeeld. Leidsters hebben een belangrijke rol in het uitdragen en voorleven van waarden en normen: Uitgangspunt is een positieve houding. Hoe precies gehandeld wordt, is afhankelijk van verschillende factoren als leeftijd, ontwikkelingsfase, ernst van de situatie. Wij passen onze handelswijze aan wat het individuele kind op dat moment nodig heeft.

6. De rol van de leidster: wat vraagt dit van de leidster?

Het werken in de kinderopvang vereist specifieke competenties, vaardigheden, kennis en attitudes. In de opleidingen die opleiden tot het werken in onder meer de kinderopvang wordt hieraan gewerkt. De opleiding voor Sociaal Pedagogisch Werker niveau 3 geldt als de gangbare startkwalificatie voor het werken in de kinderopvang. Dit is een driejarige opleiding.

Ook andere opleidingen kunnen voldoen, enerzijds de opleidingen die voldeden voor het werken in de kinderopvang voordat de SPW3 opleiding bestond, anderzijds veelal hogere opleidingen uit de agogische richting. Opleidingen waarvan geen cijferlijst met nederlands is, worden aangevuld of moeten worden aangevuld met taalniveau 3F. De leidster is degene die vorm geeft aan het pedagogisch beleid in haar werk met de kinderen in het kinderdagverblijf. Zij is hierin de belangrijkste factor. We gaan er vanuit dat elke leidster kennis heeft van de ontwikkeling van kinderen, van verzorging, gezonde voeding en hygiëne. Dit beschouwen we als basiskennis. Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt de volgende belangrijke competenties van de leidster:

- Een positieve houding en een positieve benadering van kinderen.
- Een sensitieve en responsieve houding: goed kijken naar kinderen om het kind te leren kennen en aanvoelen wat elk kind nodig heeft.
- Praten en uitleggen op het niveau van de kinderen: vertellen wat je doet en wat je ziet.
- Kinderen de ruimte kunnen en durven geven om zich te ontwikkelen, nieuwe mogelijkheden hierbij aanreiken. Een stimulerende omgeving bieden.
- Open staan voor andere ideeën, andere meningen, andere culturen. Respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar.
- Reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en “waarom zo” ter discussie durven en kunnen stellen. Feedback kunnen ontvangen en durven geven. Vanzelfsprekendheden kunnen loslaten. Durven en kunnen veranderen.
- Besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het
- Omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en andere volwassenen.
- Flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten. Zowel intern als extern.
- Elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten.
- Interactievaardigheden en communicatieve vaardigheden, zowel gericht op de kinderen, ouders, als collega's.
- Er zorg voor dragen dat de ouder zijn kind in vertrouwde handen achter laat.
- Samenwerking: met collega's, met externe organisaties of personen.

De leidster krijgt volgens een afgesproken structuur en met regelmaat werkbegeleiding in de vorm van werkoverleg en teamoverleg.

Invalkrachten

Bij afwezigheid van een personeelslid door bijvoorbeeld ziekte of vakantie is het nodig dat iemand anders haar werkzaamheden overneemt. MoreThanKidz werkt met eigen en vaste

invalers. Zij zijn bekend met de visie, de werkwijze en de meeste kinderen. MoreThanKidz kan op deze manier garanderen dat ook bij afwezigheid van de eigen vaste leidsters de kinderen in vertrouwde handen zijn. De invalers hebben net als de vaste leidsters een passende beroepskwalificatie voor het werken in de kinderopvang.

Stagiaires

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang, zijn er jaarlijks een aantal stagiaires in MoreThanKidz olivo. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires gebeuren onder begeleiding van ervaren beroepskrachten. Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet. Dit houdt in dat het team van vaste leidsters wordt aangevuld met een stagiaire. De professionaliteit en de kwaliteit blijven zo gewaarborgd.

7. Ontwikkeling

7.1 Spelen, spelstimulering en ontwikkelingsmogelijkheden

Elk jong kind verwondert zich over de wereld om hem heen. Het ontdekt, leert en ontwikkelt zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te ervaren. We willen het kind daarom een omgeving, spelmogelijkheden en activiteiten bieden die uitnodigen en uitdagen tot verwondering. Een omgeving en mogelijkheden die nieuwsgierig maken en waar wat in en mee te beleven is. We bieden het kind mogelijkheden om te kiezen en willen de keuzes van kinderen respecteren. Dit betekent niet dat we kinderen altijd maar gewoon hun gang laten gaan: we bieden ook structuur en houvast, maar letten er steeds op dat kinderen vooral veel zelf kunnen ontdekken en ervaren. We houden rekening met individuele verschillen tussen kinderen. Het accent ligt op spel, fantasie en expressie. Door het kinderdagverblijf als geheel en in samenhang te gebruiken ontstaan meer mogelijkheden. Zo kunnen er verschillende activiteiten aangeboden worden in de diverse ruimten op een zelfde tijdstip van de dag, waar kinderen naar toe kunnen gaan en waar ze zo meer en uiteenlopende ervaringen op kunnen doen. We bieden kinderen de gelegenheid om ook buiten de eigen groepsruimte op onderzoek uit te gaan en activiteiten te doen elders in het kinderdagverblijf. Het werken met een thema kan veel mogelijkheden en inspiratie bieden zowel aan de kinderen als aan de groepsleiding.

Bij het aanbod aan spelmaterialen, bij de inrichting en activiteiten letten we op variatie, waarbij aan alle verschillende ontwikkelingsgebieden aandacht wordt besteed. Ook worden we geïnspireerd door het gedachtegoed van de meerdere ontwikkelingspsychologen. Zo zorgen we ervoor dat elk kind ervaringen opdoet binnen alle ontwikkelingsaspecten.

- *Lichamelijke ontwikkeling* (grote en fijne motoriek) en zintuiglijke ontwikkeling (voelen, ruiken, proeven, horen, zien).

voorbeelden grote motoriek: lopen, rennen, klimmen, een bal gooien, voetballen, bewegingsspel, (kleuter)dans, buiten spelen

voorbeelden fijne motoriek: een toren bouwen, een potlood gebruiken, een puzzel maken, knutselen, knikkeren, timmeren en zagen

zintuiglijke ontwikkeling: geluiden ontdekken, proeven hoe iets smaakt, verschil voelen tussen klei en zand

- *Cognitieve ontwikkeling* (waarnemen, denken, probleem oplossen):

begrippen als hoog-laag, klein-groot, boven-onder, ontdekken van verhoudingen bijv. dat je moet bukken als je onder de tafel door wilt lopen, vorm, kleur, puzzelen, gezelschapsspel

- *Taal-/ spraakontwikkeling:*

verwoorden wat je doet en wat je ziet, vertellen, elke dag voorlezen, maar ook samen zingen, rijmpjes en gedichten, luisterspelletjes, VVE

- *Ontwikkeling van creativiteit en fantasie:*

fantasiespel en verkleeden, poppen en poppenkast, toneelspel, expressie met verschillende materialen (ook kosteloos en natuurlijk materiaal), tekenen, schilderen, kleien, muziek maken, bouwen met technische materialen.

We vinden het belangrijk dat er “open” materiaal aanwezig is, dat veel mogelijkheden biedt voor exploratie, spel, creativiteit en expressie. Voorbeelden hiervan zijn huis-tuin-en-keuken spullen, kosteloos materiaal, expressiemateriaal, natuurlijke materialen (bladeren, takjes), zand-waterklei, maar ook niet-voorgeprogrammeerd constructiemateriaal als blokken. Het gaat ons in het spel vooral om het proces van ontdekken en ervaren; we stellen niet het resultaat centraal. We bouwen voort op waar het kind in zijn ontwikkeling aan toe is. We geven het de ruimte en bieden de mogelijkheid om net een stapje verder te komen. Dat betekent bij baby's ook aandacht voor rust, herkenbare regelmaat en geduld in de benadering. Het is belangrijk voor de baby dat er rekening gehouden wordt met het eigen ritme en met wat het aan kan. Aan elk stuk speelgoed, maar ook aan gewone huis-tuin en keuken dingen is voor een baby al heel veel te ontdekken. Een gedoseerd aanbod met variatie is belangrijk; waarbij we nadrukkelijk willen waken voor overprikkeling. Zo krijgt de baby de kans en de tijd om daadwerkelijk te ontdekken en te zien wat het zelf kan. Dreumesen en peuters krijgen geleidelijk aan steeds meer behoefte om de eigen gang te gaan, “zelfstandig” te zijn en letterlijk verder te kijken. Zij willen klimmen en klauteren en ervaren wat je allemaal kunt doen. Ze ontdekken hoe leuk het is om samen dingen te doen, maar willen ook “zelf doen” en spel materiaal voor zichzelf houden. Peuters ontdekken hoe ze in hun spel met de andere kinderen probleempjes op kunnen lossen. We spelen in op deze groeiende behoefte van de kinderen en stimuleren hen hierbij. Kinderen in de basisschoolleeftijd willen bijzondere, spannende, leuke, gevarieerde activiteiten kunnen doen, maar hebben daarnaast vooral ook de behoefte om vrij te zijn en met hun vrienden en vriendinnen te kletsen en juist “niets te hoeven”. We bieden een omgeving waarin uitdaging te vinden is en de gelegenheid om heel verschillende “dingen te doen”, maar ook ontspanning en je eigen gang gaan (lekker kletsen en uitrusten). We betrekken de kinderen uitdrukkelijk bij wat er op de bso te doen is. Aan de inbreng van de kinderen zelf hechten wij veel waarde. We vinden buitenspelen en liefst dagelijks naar buiten gaan belangrijk voor kinderen, zeker vanaf de dreumes-/peuterleeftijd. Buiten kun je rennen, ravotten, ballen, fietsen, merken dat de wind de ballon wegblaast en ontdekken hoe heerlijk het is om heel hard in een plas te stampen. Ook in de inrichting van de buitenruimte vinden wij spel, fantasie, exploratie en expressie belangrijk. Buiten zijn andere dingen te ontdekken, zijn andere regels en grenzen.

7.2 VVE plus peuterspeelzaalmoment

Om de onderwijskansen bij kinderen te vergroten, werken wij binnen het kinderdagverblijf met de VVE-methode Puk & Ko. De dreumes-/peutergroep wordt dagelijks opgesplitst (09:00-11:30) De oudste kinderen gaan dan mee naar de bovenverdieping waar we gerichte voorschoolse activiteiten doen, op PSZ niveau. Ouders van betreffende kinderen zijn hiervan op de hoogte. Er is geen vaste lijst met kinderen die wij meenemen, gezien dit afhankelijk is van flex kinderen. Flex kinderen zijn er de ene dinsdag bv wel en de andere dinsdag niet,

daarnaast houden we ook rekening met het feit dat we de aantallen wel volgens leidster kindratio houden, gezien er maar 1 leidster met stagiaire naar boven gaat. Mocht e kind liever niet mee gaan, kan hij/zij uiteraard lekker beneden blijven. Binnen de stamgroepen werken we met vaste leidsters, een van deze vaste leidster pakt ook de voorschoolse educatie op. In Nederland zijn de verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang vanaf 1 januari 2018 verdwenen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil namelijk graag dat de kwaliteit en de wijze van financiering voor peuterspeelzaal en kinderopvang gelijk worden. In de Wolden wordt al sinds eind 2017 volgens deze nieuwe richtlijnen gewerkt. Peuterspeelzalen en kinderopvang bieden peuteropvang aan; zij werken met dezelfde kwaliteitseisen.

7.3. Bijzonderheden in de ontwikkeling (observeren en signaleren)

Ons pedagogisch handelen is voor een heel groot gedeelte gericht op de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van ontwikkelingsprofielen aangaande verschillende ontwikkelingsgebieden zullen de groepsleidsters dan ook de ontwikkeling van het kind volgen en observeren. Deze observaties worden verwerkt in een observatielijst. De gegevens over de ontwikkeling van het kind worden jaarlijks besproken met de ouders en naar behoefte mag het verslag van dit gesprek worden meegenomen. Getracht wordt elke 3 maand het kind gericht te observeren middels deze ontwikkelingsprofielen. Omdat elk kind zich op zijn eigen wijze en tempo ontwikkelt, is het van groot belang om de observaties met de nodige voorzichtigheid te gebruiken. Conclusies mogen niet te snel getrokken worden. De bedoeling van de methode is zeker niet om testjes af te nemen bij kinderen of om hun ontwikkeling te scoren. Het is geen afvinklijstje. De pedagogisch medewerkers noteren dat wat zij gezien hebben bij het kind. Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als leidsters zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op één of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd verwachten zij dat als ouders twijfelen, zij deze twijfels met de leidsters delen. Samen zullen we dan bekijken hoe de zorgen kunnen worden weggenomen en hoe het kind extra kan worden ondersteund en gestimuleerd in zijn ontwikkeling. Als wij denken dat een kind wellicht gebaat is bij extra ondersteuning dan zullen we dit met de ouders bespreken. Als er extra zorg nodig is die wij niet kunnen bieden staan we open om hierin samen te werken met externe zorginstanties. Externe hulpverleners zijn ook op ons kinderverblijf welkom, mits hierdoor niet de emotionele veiligheid en het welbevinden van de andere kinderen in de groep in het gedrang komt. Per situatie zal hierin door de pedagogisch medewerkers en de vestigingsmanager een beslissing worden genomen. Wij zullen nooit zelfstandig, buiten medeweten van ouders, de hulp van een externe instantie inroepen. Ook zullen wij alleen na toestemming van ouders informatie verstrekken aan derden. Ons uitgangspunt is altijd het welbevinden van het kind. We kunnen niet altijd de zorg en aandacht bieden die een kind nodig heeft. Soms komen we tot de conclusie dat een kind niet op zijn plek bij ons is. Wij stellen onszelf daarom altijd de vraag: "Is de plek bij ons op de opvang de beste plek voor het kind?" Vanuit dat oogpunt bekijken we ook of we kinderen met een beperking of ontwikkelingsproblemen goede opvang kunnen bieden. Wat de mogelijkheden zijn hangt echter altijd af van de specifieke situatie.

Hoe observeren en volgen wij de kinderen in hun ontwikkeling.

Natuurlijk volgen we de ontwikkelingen en het welbevinden van ieder kind. Dit doen we door middel van observaties en gesprekken met ouders. Als blijkt dat een kind zich niet

optimaal ontwikkelt kunnen er verder stappen genomen worden. Naast de observaties vanuit het kind-volgsysteem kennen we het protocol 'signaleren van mogelijke ontwikkelingsproblemen'.

Het kind volgsysteem volgt het welbevinden van kinderen en geeft hierover informatie aan ouders. Het bestaat uit drie onderdelen.

Het bord/brieven op deur/mail/nieuwsbrieven. Hierop wordt praktische informatie gegeven, zoals welke pedagogische medewerkers er die dag werken of informatie over bijzondere activiteiten.

Dagelijkse individueel informatie. Voor baby/dreumes/peuter groepen is dit een contactschriftje en mondelinge overdracht. Voor de BSO kinderen proberen we de overdracht zo nauwkeurig mogelijk mondeling over te overbrengen aan ouders, gezien er nauwelijks tijd is om schriftjes te schrijven wanneer we ook na schooltijd een activiteit aan bieden. Elk kind heeft eigen mentor. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind, is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Ouders zijn op de hoogte wie de mentor van hun zoon/dochter is en worden jaarlijks uitgenodigd voor een oudergesprek. Een individuele rapportage/observatie verslag. Hiervoor is een observatieformulier beschikbaar met een bijbehorende handleiding. Deze wordt per kwartaal voor ieder kind door een vaste leidster ingevuld, aan de hand hiervan worden er jaarlijks oudergesprekken gepland. Een overdrachtsformulier samengesteld door scholen en andere kinderopvang centra binnen gemeente de Wolden mag met toestemming van de ouder meegegeven worden aan school wanneer kind 4 wordt.

7.4 Overdracht naar basisschool

Als uw kind doorstroomt naar de basisschool, kan er een overdracht plaats vinden middels een gemeentelijk overdrachtsformulier. Wij vullen het overdrachtsformulier in op uw verzoek. In het overdrachtsformulier staat de ontwikkeling van het kind omschreven. De leerkracht is op deze manier op de hoogte van de vaardigheden.

8. Organisatie: de praktische uitgangspunten

- Wij willen de mogelijkheden benutten, die het kinderdagverblijf als geheel en in samenhang biedt. Dat betekent dat wij kinderdagverblijfgericht denken en werken in plaats van uitsluitend groepsgericht. Een kinderdagverblijf is meer dan een verzameling aparte groepen. Wij willen ruimten met elkaar verbinden om meer ontdekmogelijkheden te creëren. Zo is er voor kinderen meer te beleven: zij kunnen "op ontdekking"

Hoe de precieze invulling is, hangt af van de praktische mogelijkheden van het gebouw. Dit verschilt dus per kinderdagverblijf. - Bij de inrichting van de ruimten zorgen wij voor afwisseling in de speelmogelijkheden, de huiselijke sfeer blijft hierbij voorop staan. Zo kan er bijv. een ruimte zijn met een bouwhoek en een klauterhoek en een andere ruimte met een poppenhoek / verkleedhoek en een puzzelhoek. De ruimtes worden bij voorkeur niet identiek ingericht en er worden verschillende activiteiten aangeboden. Door te spelen en te improviseren met de ruimten is er veel meer variatie mogelijk. Dit geldt zowel voor de binnen als de buitenruimte. Kinderen kunnen zowel in hun eigen stamgroep als in andere ruimtes spelen. Door deze manier van werken hebben kinderen meer keuze in wat ze gaan doen, met wie ze spelen, naar wie ze toegaan (ook voor hulp of troost).

- Er zal altijd een "eigen stamgroep" zijn van waaruit de kinderen op ontdekking kunnen gaan. Dit is de groep waar het kind als basis bij is ingedeeld. Het team van het kinderdagverblijf en van de stamgroep heeft een kern van vaste, vertrouwde leidsters.

Geschikte momenten voor activiteiten buiten de stamgroep zijn midden op de ochtend, als alle kinderen binnen zijn of in de middag na het slapen en weer wakker worden.

Dit kan per keer verschillen en hangt ook af van de samenstelling van de groep of van wat er zich voordoet.

- We passen ons aanbod aan de behoefte van de kinderen aan. We zorgen voor geborgenheid en een vertrouwd gevoel. We hebben oog voor de rustiger kinderen en voor hen die een vaste vertrouwde plek nodig hebben. We houden er rekening mee dat kinderen moeten wennen aan nieuwe dingen, nieuwe mensen, een nieuwe omgeving.

- Uitgangspunt is dat heel jonge baby's (tot zo rond een jaar) zoveel mogelijk in de stamgroep blijven. Deze heel jonge kinderen hebben nog veel behoefte aan voorspelbare regelmaat en het volgen van het eigen ritme.

Door zorgvuldig observeren en het kind goed te kennen, zien we wanneer het kind er aan toe is zijn ervaringswereld uit te breiden en eens buiten de eigen groep te gaan kijken en spelen. Zo kan een dreumes (1 jaar) op bezoek gaan bij een peutergroep, een kruipende baby een kijkje nemen bij de andere baby's of als de tussendeur open staat bij de peuters. Op die manier leren de kinderen elkaar en de andere mogelijkheden op een vanzelfsprekende natuurlijke manier kennen.

- Zorgdragen voor structuur is belangrijk: vaste punten in de dag als slapen, eten helpen hierbij. Soms kan het losser en flexibeler, maar een bepaalde structuur blijft altijd noodzakelijk. Goed kijken naar wat de kinderen nodig hebben, wat hun mogelijkheden en grenzen zijn, staat hierbij voorop.

- Leidsters moeten goed geïnformeerd zijn over de kinderen, binnen het team goed kunnen samenwerken en een werkwijze hanteren die op hoofdlijnen overeen komt. Een goede onderlinge overdracht en een adequate, zorgvuldige overdracht naar ouders is van groot belang.

- Voor de leidster-kindratio en de groeps grootte hanteren wij de normen uit de Beleidsregels kwaliteit bij de Wet kinderopvang. De groeps grootte KDV en BSO is afhankelijk van de leeftijd. Daarnaast speelt voor de maximale groeps grootte ook de beschikbare ruimte een rol. De algemene lijn in de leidster-kindratio en groeps grootte in de stamgroepen op de kinderdagverblijven is conform de beleidsregels:

Leeftijd kind	Beroepskracht-kindratio	Maximale groeps grootte
0 - 1 jaar	4 kinderen per pedagogisch medewerker	12 kinderen
1 - 2 jaar	5 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen
2 - 3 jaar	6 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen
3 - 4 jaar	8 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen
4 - 8 jaar	10 kinderen per pedagogisch medewerker	20 kinderen
8 - 12 jaar	15 kinderen per pedagogisch medewerker	30 kinderen

(bron: www.nji.nl)

Bij een gemengde leeftijdsgroep wordt het aantal beroepskrachten bepaald door berekening van het rekenkundig gemiddelde. (via rekentool) Voor de aanwezige leeftijdscategorieën gelden een maximale aantallen kinderen, waar het aantal beroepskrachten zich weer

aanpast. De meest voorkomende groepsindeling op de kinderdagverblijven is een baby-groep met kinderen van 0-1,5 of tot 2 jaar, dreumesgroep van 1,5 tot 2,5 jaar, peutergroep 2-4 jaar of van 1,5 tot 4 jaar, verticale groep 0-4 jaar. Andere indelingen kunnen daarnaast ook voorkomen. Wij hebben een groep 0-2 jaar en een groep 2-4 jaar.

De algemene lijn in de leidster-kindratio en groeps grootte in de stamgroepen op de buitenschoolse opvang (BSO) conform de rekentool leidster-kind ratio. Wij hebben een bso groep 4-8 en een bso groep 8-12 jaar.

Naast reguliere opvang bieden wij ook flexibele opvang. (kinderen die niet structureel op vaste dagen komen). Zij geven uiterlijk 2 weken van te voren weer welke dagen opvang zij willen gaan afnemen. De maximale groeps grootte wordt hierbij aangehouden, met het totaal van 24 kinderen dagopvang tezamen en 20 BSO kinderen (4-8jaar) binnen onze Villa locatie Molenhof. Daarnaast kunnen er binnen onze BSO ruimte binnen de Molenhof nog 10 kinderen (8-12 jaar) worden opgevangen. **Per september 2018 zal alle opvang binnen de Villa plaatsvinden.**

8.1. Welke beroepskracht op welke groep

Per 1 januari 2018 is er een vast baby team, een vast dreumes/peuter team en een vast bso team samengesteld. Dit zodat er voor elk kind een van de vaste gezichten werkt op de dagen dat het kind komt. Hieraan is dan ook het mentorschap gekoppeld. Bij ziekte of verlof is er een vast invalteam.

8.2. Twee vaste gezichten voor 0-jarigen

Aan een kind worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt is altijd minimaal 1 van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers, dan mogen maximaal 3 vaste pedagogisch medewerkers worden ingezet. Dit is in ons geval zo. Voor Flexibele opvang geldt deze eis niet.

9. Buiten slapen

Het is voor kinderen van 0 tot en met 4 jaar mogelijk om buiten te slapen in een speciaal buitenbed, hiervoor kunnen ouders die dit wensen een toestemmingsformulier invullen. In Scandinavische landen weten ze het al heel lang: Buiten slapen is gezond! Ook in het noorden van Nederland slapen kinderen in het begin van de vorige eeuw vaak buiten. Buiten slapen biedt voor kinderen die het moeilijk vinden om in slaap te komen of onrustig slapen vaak uitkomst. Veel kinderen slapen buiten rustiger, dieper en langer. Kinderen die buiten slapen maken door het zonlicht meer vitamine D aan. Daarvoor hoeft je kind niet in de zon te staan, ook indirect buitenlicht stimuleert de aanmaak van vitamine D. Omdat de luchtkwaliteit buiten beter is dan binnen is dit weer gunstig voor de longen en weerstand tegen virussen, ook heeft het een positief effect bij kinderen met astma of bronchitis. Buiten slapen zorgt in die gevallen voor beter uitgeruste kinderen! De afhankelijkheid van hun zintuigen. dat baby's ruiken, horen, voelen, proeven en zien als de beste. Buiten slapen is voor baby's een waardevolle kennismaking met de natuur. De natuurbeleving, het horen van de wind, het ritselen van bladeren, het fluiten van vogeltjes en het kijken naar de zonnestralen en de bewegende wolken, zijn aspecten die het buiten slapen extra waardevol maken. De kinderen worden hier rustig van. Buiten slapen gebeurt alleen onder strikte

voorwaarden:

- Alleen kinderen waarvan ouders wensen dat hun kind buiten slaapt, worden in het buiten bedje gelegd. (Toestemmingsformulier wordt vooraf ingevuld).
- Kinderen worden aangekleed naar de heersende weersomstandigheden.
- Bij bepaalde weersomstandigheden wordt het bedje niet gebruikt, omstandigheden als; extreme hitte of kou, mist en storm.
- Het buitenbed wordt op een veilige en verantwoorde manier geplaatst en gebruikt.
- Ons buitenbed is gecertificeerd door het Keurmerkinstituut. Dit betekent dat onze buitenbedjes voldoen aan EP149 versie 4 (NEN-EN 716-1, 2013) en wij het keurmerk "Goedgekeurd Keurmerkinstituut" mogen voeren. In versie 4 worden specifieke eisen gesteld aan buitenbedden. Hiermee wordt meer zekerheid gegeven dat een bed bestand is tegen regelmatig verplaatsen over een buitenterrein, en niet onveilig wordt als gevolg van weersinvloeden.

10. Wenbeleid

Visie op het wennen van ouders en kinderen bij MoreThanKidz Olivo

Voor het eerst naar een kinderdagverblijf is een ingrijpende gebeurtenis voor een kind. Ieder kind reageert weer anders op de nieuwe situatie en omgeving. Sommige kinderen komen binnen, zien hun ouders niet meer en genieten gelijk volop. Andere kinderen zijn eerst heel verdrietig.

Hoe gaat het wennen aan een kinderdagverblijf? Wij maken hierin een onderscheid in een aantal leeftijdscategorieën.

Baby

Het wennen van jonge baby's gaat vaak snel. Zij kennen het probleem van eenkennigheid en scheidingsangst nog niet. Zij zullen het meest moeten wennen aan een andere omgeving en de daarbij behorende geluiden. Baby's vanaf een maand of 6 à 7, kunnen in de eenkennigheidfase zitten. Eenkennigheid en de daarmee gepaard gaande scheidingsangst kunnen problemen bij het wennen in een kinderdagverblijf geven. De eenkennigheidfase is een ontwikkelingsfase van kinderen, waarin het kind verschil gaat zien tussen de vaste verzorger en een vreemde. Bij het zien van een vreemde kan een kind gaan huilen, angstig worden en wegkruipen bij de vaste verzorg(st)er. Dit maakt wennen minder gemakkelijk. De mate van éénkennigheid is per kind verschillend.

Dreumes

Een dreumes, ca. 1 tot 2 jaar, heeft vaak iets meer tijd nodig om te wennen. Hij/zij maakt vaak periodes mee van verlatingsangst. Dan klampt het kind zich aan de ouder vast, gaat huilen of wil opgetild worden. Het kind zal dus het vertrouwen in de nieuwe omgeving moeten krijgen en het vertrouwen dat de ouders weer terugkomen. Belangrijk is dat de ouders nooit stiekem weggaan, maar duidelijk afscheid nemen met een vast ritueel. Stiekem weggaan bijv. tijdens het spelen, kan later zoeken en paniek tot gevolg hebben.

Peuter

Ook bij een peuter, ca. 2 tot 4 jaar, speelt eenkennigheid en angst voor scheiding van de vaste verzorg(st)er een rol. Deze angst is meestal op te lossen. Aan peuters kun je vertellen dat ouders weer terugkomen. Peuters hebben al een vast beeld van hun vaste verzorgers en daardoor meer basiszekerheid gevormd. Peuters zijn nog niet in staat hun gevoelens onder

woorden te brengen. Hoe ze het wennen beleven moet je dus afleiden uit hun gedrag. Dit gedrag zou kunnen bestaan uit: Het vastklampen aan de ouders als deze weg wil gaan, het kind kan gaan huilen bij het afscheid nemen en blijft een poos(je) verdrietig, het kind durft de ruimte en het speelgoed niet te verkennen, is bang voor de andere kinderen, het kind gaat gelijk met andere kinderen spelen en past zich aan in het ritme van de dag.

Over het algemeen krijgen tweejarigen er behoefte aan om met andere kleintjes te spelen. Ze kunnen enorm genieten van het kinderdagverblijf. Maar voor het eerst er naar toe is toch wel spannend.

Naast eenkennigheid spelen er nog andere factoren een rol bij het wennen.

Het is belangrijk om per kind goed te bekijken wat er aan de hand is en hoe je het beste kunt reageren. Belangrijk is het om van de ouders te horen hoe het kind thuis heeft gereageerd.

Was het moe, actief, dwars, 's nachts onrustig of vertoonde het juist normaal gedrag.

Het wennen is een samenspel van kind, ouders en leidster.

BSO

Ook bij een kind van 4 jaar en ouder vinden wij dat we de kans moeten bieden om te wennen. Natuurlijk kun je al wat beter voorbereiden op wat komen gaat. Echter hoe spannend is bv een nieuwe school en dan opgehaald worden door mensen die je nog niet kent. Hierover worden tijdig met ouders afspraken gemaakt. Bv samen met moeder/vader bij school staan. En dan in overleg 1-2 uurtjes bij ons spelen om te oefenen en kennis te maken.

Het wennen van ouders aan het kinderdagverblijf:

Ook ouders reageren verschillend op het wennen. Wennen blijkt voor ouders vaak even moeilijk of moeilijker te zijn dan voor de kinderen. Het is ook hun liefste bezit wat ze achterlaten in het kinderdagverblijf. Ouders die vroeg met werken beginnen, moeten soms hun kind loslaten op een moment dat ze daar zelf nog nauwelijks aan toe zijn. Ze kunnen het moeilijk vinden om hun kind aan een vreemde over te laten. Ze hebben nog niet de kans gehad om vertrouwen in de leidster en het kinderdagverblijf op te bouwen. Voor de leidster betekent dit, dat ze de ouders als de kinderen zullen moeten begeleiden tijdens het wenproces. Bij het hele wenproces gaat het er uiteindelijk om dat kinderen en hun ouders kennis maken met de groepsleiding, de nieuwe omgeving, het dagritme en de andere kinderen, wat resulteert in bekendheid met en vertrouwen in kinderdagverblijf

MoreThanKidz Olivo

Hoe verloopt de eerste kennismaking?

Het merendeel van de ouders zal voor het eerst in contact komen met het kinderdagverblijf door een rondleiding. De leidster geeft de ouder(s) een rondleiding en vertelt hierbij hoe het reilen en zeilen op het kinderdagverblijf gaat. Ze laat de verschillende speelruimtes en slaapkamers zien en vertelt wat een ouder kan verwachten als ze hun kindje naar ons kinderdagverblijf brengen. Kiest een ouder vervolgens voor ons kinderdagverblijf dan zullen wij een inschrijving tegemoet zien. Vervolgens zoeken wij contact om een wendatum vast te stellen. Daarnaast wordt er uitgelegd dat het wennen per kind kan verschillen. Er wordt verteld wat 'normaal' is in die leeftijd en dat overleg onderling zeer belangrijk is. Wat is het kind thuis gewend en proberen dit te realiseren binnen het kinderdagverblijf. Het wennen zal bestaan uit 1 wenmoment, die kosteloos is. Dit kan 's ochtends of 's middags plaatsvinden en duurt ongeveer 1,5 à 2 uur. Zo nodig kan er meerdere momenten gewend

worden. Maar om rust op de groepen te bewaken kiezen we bewust eerst voor 1 wemmoment.

Het wemmoment

Kind en ouder(s) komen gedurende een ochtend of middag in de groep. De ouder kan kennismaken met de sfeer in de groep en ziet hoe het kind reageert. Het is dan fijn dat het kind de veiligheid van de ouder ervaart bij het wennen. Het belang van het wennen is dat het kind met de geuren, kleuren, geluiden, kinderen en leidsters van het kinderdagverblijf in aanraking komt. In overleg met de ouder kan door de leidster het kind even overgenomen worden, zodat de ouder kan zien hoe er met het kind om gegaan wordt en hoe het kind reageert op de leidster. Eventueel kan de groepsleidster, als het hier een baby betreft, een flesje geven. De ouder drinkt tijdens dit eerste contact een kopje koffie en thee en na een duidelijke overdracht, gedurende een korte periode (1,5 à 2 uur) wordt de zorg van het kind overgedragen aan de groepsleidster. De leidster kan dan zien hoe het kind reageert wanneer de ouder er niet bij is. Het is wenselijk dat de ouder gedurende deze korte periode wel telefonisch bereikbaar is voor het geval dit nodig mocht zijn. Als de ouder terugkomt wordt er geëvalueerd over hoe de leidster, kind en ouder het hebben ervaren. Aan de hand van dit wemmoment wordt er samen bepaald wat de volgende stap zal zijn. Heeft het kind heel veel moeite met wennen, dan kan er bijvoorbeeld afgesproken worden om nog één of meerdere wemmomenten te plannen. Of er kan afgesproken worden dat het kind de eerste dag alleen een halve dag komt, omdat de hele dag nog te lang is. Dit is afhankelijk van hoe het moment is verlopen.

11. Afnemen extra dag(deel), ruilen van dag(en)

Wanneer incidenteel een extra dag(deel) wordt afgenomen, is het streven om de kinderen in hun eigen stamgroep op te vangen. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt de keuze aan ouders voorgelegd opvang aan te bieden op een andere groep. Ouders zullen schriftelijk toestemming moeten verlenen voor opvang op een andere groep. Bij het afnemen van een extra (dag)deel wordt altijd rekening gehouden met het pedagogisch medewerker- kind ratio. Het afnemen van een extra dagdeel kunt u aanvragen via mail.

11.1. Ruilen van dag(en)

Is extra service bieden wij aan dat u een opvangdag kunt ruilen. Moet u voor uw werk bijvoorbeeld een keer op een andere dag werken of wegens vakantie praktischer een andere dag af te nemen. Is deze mogelijkheid er. Voorwaarden hierbij is dat u de opvangdag ruilt binnen dezelfde maand en natuurlijk dat er ruimte is op de groep. Er wordt hierbij rekening gehouden met het pedagogisch medewerker-kindratio. Er zal voor ruildagen geen extra medewerker ingezet worden. Het ruilen is ook geen recht maar een extra service. Mocht er op de eigen groep geen plek zijn, maar wel op een andere groep, dan word u per mail gevraagd hiervoor toestemming te geven.

11.2. Ziekte

Wanneer uw kind ziek is op de dag van opvang en u hem/haar af moet melden. Kunnen wij helaas deze dag u niet laten in halen. Wij hebben personeel ingezet n.a.v. het aantal kinderen en hierbij ook rekening gehouden met uw zoon/dochter.

12. Huisregels

Regels zijn hulpmiddelen en geen onveranderlijke wetten. We gebruiken ze om kinderen en ouders/verzorgers te laten weten waar ze aan toe zijn. Teveel regels maken het voor de kinderen niet leefbaar en voor de leiding niet werkbaar. Soms moet er - in overleg - van de regels afgeweken worden. Wij hechten belang aan de ontwikkeling van een goede verstandhouding tussen kind, ouders/verzorgers en leiding. Bij het naleven van de regels wordt het kind zoveel mogelijk op een niet-bestrafende manier benaderd en abstracte eisen worden vermeden. De leid(st)er biedt het kind een alternatief aan of komt fantasievol te hulp. De volgende regels zijn van toepassing:

Organisatorisch o.a.:

- Er is een vast dagritme, zodat de herkenningsmomenten voor de kinderen duidelijk zijn.
- In verband met de overdracht dienen de kinderen thuis te ontbijten, zo ook de eerste flesvoeding;
- Er wordt alleen aan tafel gegeten;
- Er wordt onder toezicht buiten gespeeld;
- Wandelen geschiedt alleen naar speelplaatsen die volledig ontsloten zijn;
- Ouders brengen en halen de kinderen in de groepsruimte, zodat de overdracht van de verantwoordelijkheid duidelijk is;
- Kinderen worden alleen meegegeven aan derden indien de ouders/verzorgers daarvan bericht hebben gegeven.

We proberen een kind o.a. te leren dat:

- Je soms op zijn/haar beurt moet wachten;
- Je dingen soms moet delen, bijvoorbeeld speelgoed;
- Je naast elkaar kan spelen, elkaar moet kunnen verdragen;
- Het niet 'leuk' is een ander te plagen of pijn te doen;
- Je moet leren een klein moment van aandacht te hebben, bijvoorbeeld door naar een kort verhaal te luisteren;
- Gillen en schreeuwen niet prettig is;
- Je niet overal toegang toe hebt;
- Je bij elkaar blijft tijdens het wandelen;
- Je niet uit eigen beweging mag oversteken;
- Wat je zelf kan doen, je ook zelf doet;
- Opruimen er ook bij hoort;
- Je eerbied kunt hebben voor mensen, dieren en planten in je omgeving.

Principieel, kinderen mogen o.a. niet:

- Met eten gooien of spelen;
- Speelgoed opzettelijk kapot maken of ermee gooien;
- Knutselactiviteiten op niet daarvoor bestemde plekken uitvoeren;
- Met meer dan één kind gebruik maken van het toilet;
- Botsen met rijdend materiaal;
- Binnen-speelgoed meenemen naar buiten;
- Aan de spullen van de leiding komen.

Veiligheid o.a.:

- Kinderen mogen elkaar niet duwen of pijn doen;
- Ze mogen niet met zand gooien, op dingen klimmen en alleen naar buiten.

Hygiënisch, we leren kinderen o.a.:

- Handen te wassen na het buitenspelen, na bezoek aan toilet, na schilderen en voor het aan tafel gaan;
- Dat alleen aan tafel gegeten en gedronken wordt;
- Niet te spelen in de toiletten;
- Geen zand, sneeuw, ijs-van-buiten te eten.

13. Veiligheid, gezondheid en hygiëne

Hoe jonger de kinderen, hoe kwetsbaarder ze zijn voor ongelukken en ziektes. Er zijn in MoreThanKidz verschillende groepen kinderen samengebracht, die intensief gebruik maken van de verschillende ruimtes. Dit vraagt om extra en professionele aandacht voor veiligheid en hygiëne. In MoreThanKidz heeft dit een hoge prioriteit. Om dit goed te laten verlopen zijn alle medewerkers op de hoogte van de werkinstructies t.a.v. veiligheid en gezondheid.

13.1 Risico-inventarisaties veiligheid en gezondheid

Wij verwijzen hier naar het beleidsplan veiligheid-en gezondheid. In dit beleid worden risico's onderkend en worden maatregelen getroffen. Ook wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's. Het beleid en plan van aanpak worden actueel gehouden door periodieke evaluatie en na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven.

13.2. Drie-uurs regeling

De beroepskracht-kind ratio (**BKR**) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in de kinderopvangorganisatie. De beroepskracht-kind ratio hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep. Het verschilt ook per soort **opvang**: kinderdagverblijf, buitenschoolse **opvang**, gastouderopvang ...

Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig in het kindercentrum. Tijdens de middagpauze van pedagogisch medewerkers slapen veel kinderen, waardoor minder kinderen actieve pedagogische aandacht behoeven. Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen, is de drie-uursregeling van kracht. Het is mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de BKR is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene aanwezig.

Wij mogen 3 uur per dag afwijken van deze BKR. Deze tijden moeten zijn actief naar u gecommuniceerd:

Het afwijken van de leidster/kind ratio gebeurt op de volgende dagen en tijden:

Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag:

07.30 uur - 08.00 uur

13.00 uur - 14.30 uur

17.00 uur - 18.00 uur

Verder gelden de volgende voorwaarden:

In totaal moet minstens de helft van het benodigde aantal leidsters aanwezig zijn.

Altijd dient er minstens één leidster plus een achterwacht aanwezig te zijn.

Voor 08.00uur en na 17.00uur mag de afwijking van de leidster/kindratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten.

Tussen 12.30uur en 15.00uur mag er maximaal twee uur aaneengesloten worden afgeweken van de leidster/kindratio.

14. Contact met ouders

Een goede communicatie en wederzijdse informatie-uitwisseling tussen ouders en kinderdagverblijf is erg belangrijk. De gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid brengt dit met zich mee. Respect voor elkaar, elkaars mening, visie en achtergrond, vormt hierbij de basis. We besteden aandacht aan een goede, zorgvuldige wederzijdse kennismaking en een goede, regelmatige informatie-uitwisseling. In het begin is dit bij de eerste rondleiding, daarna de intake en het wennen, vervolgens bij de dagelijks haal- en brengcontacten en de oudergesprekken. Een goede afstemming met de ouders is van groot belang voor het kind. Het gaat daarbij vooral ook om heel praktische zaken. Zo is het bijvoorbeeld bij een baby noodzakelijk dat de groepsleidster van de ouders hoort wat het slaap- en drinkritme is. Het is belangrijk dat de leidster ervan op de hoogte is als er bijzonderheden in de omgeving van het kind zijn, thuis of op school, die van invloed kunnen zijn op het welbevinden of het gedrag van het kind als het in het kinderdagverblijf is. Ook spelgewoontes of manieren van troosten zijn voorbeelden van zaken die goed zijn om te weten, zodat de groepsleiding hier rekening mee kan houden. Voor het kind kan het meenemen van kleine zaken van thuis, zoals een knuffel of een foto, een verbinding leggen tussen thuis en kinderdagverblijf. Dit kan in de beginperiode bij het wennen op het kinderdagverblijf helpen om sneller vertrouwd te worden. Maar ook kan het kind bijvoorbeeld in het kader van een thema of activiteit dingen thuis met de ouder dingen opzoeken die hiermee verband houden en deze meenemen. Omgekeerd kunnen ouders thuis met het kind de liedjes zingen die het kind op het kinderdagverblijf heeft geleerd. Voor de ouders is het belangrijk om te weten wat het kind heeft meegemaakt op het kinderdagverblijf, met wie het gespeeld heeft, wat er gedaan is, of het kind het naar de zin heeft gehad. Ook bijzonderheden of opvallende zaken worden door de leidster verteld aan de ouders. Van de ouders vragen wij om tijd te nemen voor een dagelijkse overdracht. We maken ook afspraken over uitgebreidere oudergesprekken, op structurele basis en tussendoor in geval dit door de ouders of het kinderdagverblijf nodig gevonden wordt.

We hebben structurele afspraken over oudercontacten m.b.t.:

- De intake en het wennen
- Mail
- Nieuwsbrieven
- Dagelijkse overdracht (brengen en halen)
- Oudergesprekken regulier en tussendoor op verzoek van de ouder of van het kinderdagverblijf
- Specifieke afspraken (protocollen) zoals bijvoorbeeld over buikslapen bij baby's, zieke kinderen en medicijngebruik
- Oudercommissie

15. Oudercommissie

Een aantal ouders vormen de oudercommissie. Deze commissie stelt zich tot doel de belangen van kind en ouders te behartigen. Gevraagd en ongevraagd kan de commissie MoreThanKidz adviseren in zaken zoals het pedagogisch beleid.

16. Toezicht

De GGD verzorgt het toezicht op de kinderopvang. Belangstellenden kunnen de inspectierapporten van MoreThanKidz inzien via onze website MoreThanKidz.nl

17. Privacy

Individuele ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Ouders worden op de hoogte gesteld indien er over hun kind contact en/ of overleg is met derden, die niet aan de dagopvang zijn verbonden. (school, hulpverlenende instanties, e.d.) Er wordt door MoreThanKidz geen vertrouwelijke informatie over kinderen en / of ouders aan andere kinderen, ouders en collega's gegeven.

17.1 AVG = Algemene Verordening Gegevensbescherming

Met ingang van 25 mei 2018 treedt de AVG in werking. Dit betekent voor organisaties dat de veiligheid van gegevens en persoonlijke data beter beveiligd moet worden.

Een deel is het gebruik van beeldmateriaal (video / foto) van kinderen en volwassenen.

U kunt nu per onderdeel aangeven waarvoor u wel of geen toestemming geeft voor gebruik van beeldmateriaal van uw kind(eren). Zoals het er nu uit ziet moet deze afspraak jaarlijks gemaakt / bevestigd / herzien (kunnen) worden. Alleen met toestemming mogen wij foto's en video's gebruiken voor de toegestane onderdelen.

18. Slotwoord

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat binnen MoreThanKidz. Pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, leidsters en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag. Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken. Leidsters, leidinggevendenden en directie dragen zorg dat het beleid getoetst wordt. Tijdens het werkoverleg, de werkbegeleiding en de beoordelingsgesprekken wordt het beleid besproken. Daar waar nodig worden leidsters extra gecoacht.